

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Szt.-István-tér 11.

Felelős szerkesztő:

Főszerkesztő:

Főmunkatársak:

Előfizetési árak:

Kiadó: ifj. Wagner Antal
könyvkereskedő.

Dr. Szirmai Vidor
ügyvéd.

Dr. Reich Aladár
orsz. képvis.

Dr. Nyiraty János
Dr. Valentin Emil

Egész évre 6 kor. Fél évre 3
kor. Negyed évre 1.50. Egyes
szám ára 12 fillér.

Ki vezessen?

— (Egy kis beszámoló.) —

Ki? — Az aki arra hivatott is, meg képes is

Hivatottság és képesség nélkül el van veszve azon ügy, amelynek vezetésére valaki vállalkozik.

A vezetőben legyen elég erő és bátorság a cél megküzdésére és az akadályok leküzdésére. Melléktekintetek veszélyeztetik a célt.

Amely hadvezér megtiltja az ellenség valamely tagjának megsértését, az kíméli az egész ellenséget; az nemcsak hogy kockáztatja, de egyenesen lehetetlenné teszi a maga hadseregére nézve a sikert.

Amely katona pedig akár emberszeretettől vagy vallási okokból, akár mert a puskaport sajnálja vagy irtózik a vérszagtól, az ellensége a maga seregének, a maga vezérének: az a fegyverviselés jogrende szerint maga kap golyót — a fejébe.

Miután tehát csak úgy lehet szó arról, hogy ki vezessen? ha van is *ki* vezetni, természetes, hogy az előbb mondottakból az is következik, hogy nem csak a vezetőben kell meglenni a hivatottságnak, és a vezetésre való képességnek, hanem a vezetettben is meg

kell lenni ugyanezen tulajdonságoknak.

No már most nézzük, hogyan áll a magyar nemzet, s minket közvetlenül érdeklőleg, hogyan áll városunk lakósága a vezetés és a vezethetőség dolgában?

Elég rosszul!

De a vezetőség rosszabbul, mint a vezethetőség.

Csakhogy a legjobb hadsereg is tehetetlen arra való vezetők nélkül.

Soraim gondolatmenetében most ugyan „csak” a névmagyarosítás ügye vezérel, de mindazon ügyekben irányt találhatunk bennök, amelyek intézéséhez „egyesült erő” kell.

Több, mint két hónap előtt a bajai iparosság egy értekezletén megjelenvén, buzdító szavakat intéztem hallgatóimhoz, hogy magyarosítanak meg idegen hangzású neveiket. Felajánlottam minden írásos munka és egyéb utánjárás díjtalan végzését, sőt a reá szorulóknak anyagi támogatást is.

Majd — és ismételtén — felszólítottam városunk közönségét, hogy nevében is törekedjék magyarrá lenni.

Értekezletre kértem minden egyesületünk és intézetünk vezetőjét, hogy az esetleges személyi vonatkozásokat elkerüljem, s a bizottság tekintélyével és támogatásával intézhessem azon dolgo-

kat, amelyek a névmagyarosítással kapcsolatosak.

Nagy segítséget nyertem orsz. gyűl. képviselőnknek a mozgalomhoz való kétirányú tevőleges csatlakozásában.

A legszívesebb támogatásban részesít főispánunk és polgármesterünk, meg a referens főjegyző, utóbbi úgyis mint anyakönyvvezető, aki anyakönyvvezető társával díjtalanul állítja ki az így kért anyakönyvi kivonatokat. A protestáns és izraelita lelkészek hasonló szíveséggel támogatnak.

Drescher Lajos 50 K.-t, a Casinó (Hesser 20 K.-ás hozzájárulásával) 50 K.-t és Allaga Ottó 10 K.-t adtak az ügy anyagi támogatására.

A polgármester, az ipartestület és az ifjs. egyesület elnökei a maguk hatáskörében tiszteletreméltón támogatnak erkölcsileg is.

Majdnem azt mondhatnám, hogy a legtöbb tényező szinte várakozáson felül segít munkámban. Két igen fontos tényező azonban hiányzik s ezek egyike az a bizonyos hármastényező, amelyek nélkül háborút még soha sem birtak viselni, s amelynek híjával a mi névmagyarosításunk ma így áll:

108-an jelentkeztek névmagyarosításra összesen 192 családtaggal.

Eddig 35 folyamodvány ment el 242

TÁRCA.

Két leány.

— Irta: Böske asszony. —

Két jó barátnőről akarok beszélni, két igazi jó barátnőről, akik kicsi koruk óta ösmerték, szerették egymást.

Mint gyermekek együtt játszadoztak az udvarban, kertben, együtt öltöztették, fésülgették babáikat, együtt főzöttek kukoricát törve, kenyeret vízbe mártva és egyéb ily jóféle ételeket. Meghívott vendégek voltak ezekhez a lakomákhoz a Pincsi, meg a Lincsi, két fehérszőrű, a házhoz tartozó kis kutya.

Azután mikor nagyobbak lettek és a babák mindig borzas copfjának fésülésében már nem leltek oly nagy örömet, akkor együtt hallgatták a tündérmeséket az elátkozott király kisasszonyról, kacsalábon forgó várról, délceg királyfiakról. Ezek a mesék bájos, fantasztikus, csodás világot tártak fel előttük. Majd olvasgatva a kalandos utazásokat, lelkesülten szólt az egyik, a feketeszemű gyermekleány: — én is úgy vágyom menni, menni, követni fűzfás part mentén a víz folyását, hogy valljon honnét jön, hová megy? — és sovárgás, méla epedés hangzott a szavából.

A másik a kékszemű kis lány kinevette: — te csacsi, hát nem jobb itthon a mama mellett.

Az évek oly hamar repülnek, különösen a napsugaras, mindig derűs gyermekkor napjai. A két barátnő abba a korbába lépett, ahol a leány félig gyermek, félig nagyleány. Már sejtik az érzelem világát, de még nem tudnak maguknak tiszta képet alkotni felőle. Az intézetben a növendékek, kurta szoknyás, hamis fruskák, összesúgtak, bugtak s csa-csogva suttozták egymás fülébe: — tudod, őt, az ideálot láttam az utcán, óh mily pillantással köszönt! — Ilus, a kék szemű, félre hajtotta fejét és szólt naiv dicsekedéssel: — nekem van ideálot három is. — Paulát, a fekete szeműt kicsúfolták társnői, mert ő az mondta: — nekem nincs egyse.

És Paula mikor haza ment, szomoruan nézett a tükörbe és úgy ismételte csöndesen: csunya vagy, csunya halovány az arcod, akaratos az állad, szilaj nézésű a szemed, te nem tetszhetsz senkinek, és haragjában szerette volna eltörni a tükröt... de még se tette, hanem elhatározta, hogy hónapokig nem néz belé.

Egyszer azután elvitte a két barátnőt májuk a bakfis-bálba. Sokat táncoltak, bá-

josak voltak. Ekkor mondták először nekik, hogy szépek. Ilus ez időtől kezdve adta meg a fazont saját egyéni izlése szerint ruháinak. Paula ez időtől kezdve írta be hangulatait, érzését egy kis könyvbe.

Tizenhat éves korában megösmékedett egy ifjúval, ez idő óta kezdte fenni az illuzió bűvös-bájos fátyolát és ábrándosan mondta Ilusnak, midőn együtt ültek: — szerelmes vagyok! — Társnője bámulattal nézett rá és ünnepélyes szólt: — ah, én is úgy szeretnék szerelmes lenni, de hogy kell azt?

— Hát tudod édes — kezdte a másik, de tovább nem jutott, nála is inkább még a fantázia, mint a szív működött... hát persze. De azért Ilusnak szörnyen imponált.

Egyszerre csak beborult az ég fölöttük, jobban mondva a kis Paula feje fölött. Az atyja nagy beteg lett s pár hó múlva a kis leányból igazán nagy leány lett, éretté tette a bánat.

Ilus ment a bálterembe, hosszú ruhát kapott. Paula a hosszú ruhához fekete fátyolt vett, mely szomoruan simult nyúlánk alakjához. Apját gyászolta. Komoly, mély érzésű leány lett. Ilus vig volt s eleven. De az ellentét nem választotta el őket egymástól. Az ömerősök közül egy, a ki őket mindig együtt látta sétálni s aki konok muzsikus volt és a hason-

K. költséggel, amelynek jó részét magok a folyamodók fedezték. Sokak folyamodványa nálam hever költség hiánya miatt elintézetlenül, vagy csak részben felszerelve, mert mindegyik féllal a költségek viselésének arányában meg kell állapodnom, sőt olyan is van, akinek költségeit csak részben fedezhetvén, (tisztán anyagi okokból) szándékától való elállását jelentette be.

A helybeli 3 pénzintézetet megkerestem az ügy anyagi támogatása végett eddig azonban választ még egyiktől sem nyertem, pedig a hátra levő mintegy 70 jelentkező közül kevés fog akadni, aki a költségeket maga viseli.

Ez azonban a kisebbik baj, mert meg vagyok arról győződve, hogy szükség esetén a kívánt összeget a bizottság összehozza.

Nagyobb baj azonban, hogy hiányzik az erkölcsi felbuzdítás, hiányzik a jó példa, hiányzik a „vezető elem“ az akcióból.

A magam családjától eltekintve egyedül orsz. gyűl képviselőnk áll a szellemi vezető osztályból a maga példájával, azután egy magánzó és 2 gyermek a vagyonos osztályból, a többi mind iparos, kereskedő, földműves, fuvaros, napszámos stb.

Egy percre se tessék azt képzelni, hogy ezen tényezők kicsinylése miatt, vagy kisebbsítésére mondom ezeket.

Oh nem!

Sőt ellenkezőleg.

Nagy becsületére válik annak a majdnem 100 embernek, hogy a hazafiság ilyenmő megnyilatkozásában ő ad példát annak a nagyszámú művelt és elég nagyszámú vagyonos lakósnak, a melynek nemcsak joga, hanem kötelessége is *volna* vezető szerepet vinnie.

Hja, de mi a jogokat ismerjük; a kötelességtudás és cselekvés legyen a szegény emberé.

Az, akié a föld, aki a nemzeti erőt képviseli a maga műveltségével és intelligenciájával, megmaradhat idegennek

e hazában; ő csak jogot ismer és élvez, úr e hazán, de a haza nem úr őfelette.

Az pedig, akinek nincs birtoka, talán sárkunyhója sincs, vagy éppen még az ágy is, amelyben nyugovóra tér, más tulajdona; aki tud *talán* írni, olvasni, vagy éppen olvas is, de nincs hivatva szelleme fényével bevilágítani az elméket, akinek vándorbotján kívül talán egyebe sincs, de aki vándorbotjával kezében, karjainak megedzett izmaiban, a munkabírás jelével s a maga szívének és lelkének küzdelméhez szokott erejében bízva nyitva találja maga előtt az egész világot és talán nagyobb és édesebb falatot is találhatna az idegenben, itt marad — magyarnak. Nem áll be közpolitának, hanem amíg agyában a kivándorlás esélyeit számítja, szívében előbb szent fogadást tesz, hogy az idegenben is magyarnak marad, s hogy unokáit se hódíthassa el a nem magyar föld, magyar nevet vesz fel, hogy ebben is védőbástyát építsen hazája, nemzete számára.

Mi pedig itthon maradunk, viselünk hivatalt, esszük a haza vagy város kenyerét, fogyasztjuk a föld — magyar föld — termését és megmaradnak idegennek e hazában.

Azt értem, ha pl. valakit a szülők iránti kegyelet, amelyet a hazánkra nehezdedt idegen nevelés és szellem hatása visszatart — ideiglenesen — a hazafias érzelmek érvényesítésétől, de hogy valaki oly családi tradícióra hivatkozhassék, amely ennek megsértését jelentené a névmagyarosítás által, azt csak olyan embernél engedem meg, akiben a hazafiai kötelesség alacsonyabb fokon áll, mint a hiúság, az önzés, aki kevesebbnek tartja a hazát, hogysen egy idegen nevet feltudna áldozni neki.

Tehát csak előre ti közkatonák, tevétek nagygyá azt a hadsereget, amelynek vezetői nincsenek vagy nagyon csekély számuak; a hazafiai kötelesség teljesítés terén teremnek még tábornoki pálcák a káplár-tarsolyban is, de a

nemzet megszorodó igaz fiai között majd kitör egyszer a kötelességtudás kérdő jele és haragjával fogja sújtani mindazokat, akik nem tudnak beszámolni arról, hogy mily jogcímen eszik a magyar kenyeret.

Csak előre ti „törpe nép,“ múltjátok felül a „nagyokat“ hazafiságban, buzduljatok fel a magatok honfiézésén és ragadjatok magatokkal sorsosaitokat a honfikötelesség teljesítésében.

Akik nem tudnak akkor vezetni, amikdön arra van erejük és hivatottságuk, azok csak maradjanak vissza.

Az vezessen, akiben arra erő és hivatottság van.

Nádas (Nagel) Sándor.

Az O. M. K. E. Baján.

Pár hét előtt ismertettük az országos magyar kereskedelmi egyesülés programját és kifejtettük azon célokat, melyeket szolgálni kíván és azon okokat, melyek szükségessé teszik, hogy ezen egyesülés az ország minden részében megalakuljon. A Kereskedelmi Kaszinó választmánya vette kezébe Baján ezt az ügyet, és hihető, hogy mihamarább megalakulhat nálunk is mint már több helyen az Omke vidéki gócpontja.

E héten foglalkozott Weidinger Salamon elnöke alatt a Kaszinó választmánya ez ügygel a központ alapos információja alapján, mely részletes tájékozást nyújtott ugy a főbb elvek praktikus keresztülvitele, mint a gócpont szervezése körül felmerülő teendőkről. Mint tisztán kereskedők egyesületétől, nem is volt más várható, mint hogy lelkesedéssel karolta fel a választmány a programot és elhatározta, hogy az előkészítő munkálatok végzésére saját kebeléből egyelőre Weidinger Salamon elnök vezetése alatt egy kisebb bizottságot küld ki, melynek tagjai lettek: Weidinger Benő, Szücs Ödön, Lemberger Rezső és Schön Ödön.

latait is a zenéből vette, azt mondta, persze abban a szent meggyőződésben élve, hogy ezek aztán szellemesek is: megy adur és a moll megszemélyesítve.

Az egyik derült, kissé felületes, kék szeme soha se szomorú. A másik csöndesebb, mély érzésű leány, melázó, sokszor titkös sóvárgás érzett ki dallamos hangjából, a szavából kimondhatatlan vágyakozás . . . egy eszmény után.

Ilus mindenkinek szívébe tudta lopni magát. Paula egyénisége, ha valakinek érdeklődését lekötötte, azt akkor teljesen meg is hódította.

Egyszerre lett menyasszony mind a kettő.

Paulát egy délceg barna ifju kérte feleségül . . . azt mondták nem élhetnek egymás nélkül.

Ilusnak kopaszodni kezdő uri ember volt a jegyese, az emberek azt pletykázták, hogy »pompás párthiet« csinál. És Ilus is így szólt barátjánéhoz az eljegyzés után: kitünő házasság ugy-e? s megrázta pajkosan a fejét, hogy csak úgy ragyogtak hintázva az óriási gyémánt függők rózsás füleiben.

Paula ajkához szorította karika gyűrűs kezét, szeméből meglepedettség, szerelem sugárzott, a mikor így szólott: az én jövőbelimnek csak az a gazdasága, amit eszével megkeres, de . . . imádjuk egymást.

Megtartották az esküvőt. Ilus enni való volt menyasszonyi ruhájában. Paula érdekes

arca még előnyösebben kiemelkedett a mirtus koszorú alatt.

Az elutazás előtt még egyszer össze találkoztak, könnyezve borult egymás nyakába a két jóbarátnő, és szent ígéretet tettek, hogy nem felejtik el egymást soha.

Aztán elváltak. Az életnek új szaka nyíltott előttük. Mindegyik ment másfelé, messze, és mindegyik ment, indult arra, a merre a sorsa, végzete vezérelte.

Két év telt bele mikorra újra megláthatták egymást. Valjon melyik lett boldogabb?

Ilus izgatottan várta férjével érkező barátjánőt. Örömtől kacagva csókolódtak, mikor megállt a vonat. A két férj is mosolyogva fogott kezét. Mikor aztán Ilus otthonában, a meleg, elegáns kis szalonban ültek, a férfiakat magukra hagyták, hogy szivarjuk imbólgyó füstje mellett politizáljanak, a két asszony meg összesimulva, gyönyörködve nézett egymás szemébe. Ilus fess, molett menyecske lett. Paula nyulánk alakja is megtelt. Némán néztek egymásra néhány pillanatig. Azután megindult elevenen a két asszonyi nyelv. Faggatták egymást: hát beszélj, beszélj hogy vagy, teljesültek-e leány álmaid, boldog vagy-e, meglegedett-e?

— Nézz rám, nézz rám, felelte mindegyik nevetve, arcomról olvashatod a választ. A

tekintet, a sugárzó, derűs szemek, arckifejezés, csak szépről, kellemesről regéltek.

És Ilus, míg barátnője izléses, de szerény toilettejét nézte, arra gondolt, hogy lehet valaki olyan nagyon boldog fény, pompa, nagy kényelem, drága ruhák nélkül . . . öntudatlanul becézve megsimogatta selymes csipkés negligzséje ujját.

Paula ez alatt azon csodálkozott magában, és kék szemű társnője férjére nézett, a ki szörnyen jelentéktelen volt délceg ura mellett, azt nem tudta megérteni, hogy lehet valaki boldog asszony, ha egy csöppet sem szerelmes élete párjába. Pedig mindkettő igazat mondott. Mindkettő feltalálta házasságában a mire vágyott.

Sokan vannak, akik azt mondják, csak szerelmi házasság lehet boldog, mások megint azt állítják, megingathatlan a meggyőződésük, hogy csak az olyan házasság boldog, ahol biztosítva van az anyagi jólét. Igen gyakran rációfol ugy az egyikre, mint a másikra a valóság.

Mert hisz az életben, az emberi lelkeknek gondolkozásmódjai, érzései máskép és máskép vannak formálva, nem egyenlők a vágyak, óhajok, igények; pedig mindig ezektől függ, hogy miben találja fel az egyén a boldogságát.

A kiküldött tagok hamarosan hozzá is láttak a munkálatokhoz és elhatározták, hogy az actió megindítása érdekében városunk kiváló kereskedőivel tárgyalásokat folytatnak, hogy az eszme minél előbb testet ölthessen. E célból szétszították a rendelkezésükre álló nyomtatványokat és ismertetéseket oly egyének között, kiktől bizvást elvárhatták, hogy azok a kereskedelem jogos érdekei védelmére fognak kelni és tehetőségük szerint támogatják a kitűzött célt. . . . A beérkező vélemények meghallgatása után azután első dolga lesz a bizottságnak egy, városunk előkelőségeiből állandó szűkebb értekezlet egybehívása, mely azután határozni fog afelől, hogy a nagy alakuló gyűlés mikor tartassék meg.

Ezen alakuló gyűlésre a budapesti központból egy kiküldött fog lerándulni, hogy részletesen kifejtse a programot, és megismertesse kereskedőinkkel azon célokat, melyekért az O. M. K. E. küzdeni fog.

Létkérdésnek tartjuk kereskedőinkre nézve, hogy az itteni gócpont is minél előbb megalakuljon, mert azon körülmény folytán, hogy minden egyes vidéki gócpontnak hivatalból van helye a központ ülésein, elérhetőnek tartjuk azon célt, hogy ha valamely városunkat érdeklő közügy forog szóban, mi is részt vehetünk a tárgyalásokon és kellő súlylyal emelhetjük fel szavunkat. Ily kérdések pedig a legközelebbi időben fel fognak már merülni, midőn a Baja-Báttaszéki híd kiépülése esetén, bizonyára szóba fog kerülni egy hatalmas átrakódó-telep, közraktárak és téli kikötő építése, melyek mind vitalis érdekeit képezik városunk kereskedelmének.

S. Ö.

Szociálisták és nemzetköziség.

Hazátlan bitangok! Így aposztrofálta a szociáldemokratákat az elmúlt nyáron az országgyűlésen báró Kaas Ivor, és báró Kaas Ivor erőteljes kitétele nyomán kitört a rég lappangó gyűlölség szociálisták és klerikálisok között. Megindult a magyarországi szociálisták és klerikálisok között egy oly elkeseredett harc, aminőt Magyarországon politikai pártok egyhamar nem vívtak. A harc, amely ekkor megindult, széles mederben folyt, de még ma nem dőlt el és egyhamar aligha is fog eldőlni.

Hogy mi jogon, mi okon vágta ezt a kíméletlen mondatot a néppárt díszprotestánsa a magyar munkások szemébe, arra az a válasz, hogy a szociálisták nem ismernek hazát, nem ismernek nemzetet, ők csak proletárokat és internacionalizmust ismernek.

Az elmúlt hetekben ismét felmerült az a vád, hogy a magyar szociálisták hazafiatlanok, nemzetköziek. Polónyi Géza, a függetlenségi és 48-as Kossuthpárt nagy tudású, illusztris tagja a választói jog kiterjesztése céljából egybehívott értekezleten kijelentette, hogy: Híve az általános szavazati jognak, de csupán a hazafias munkás elemnek hajlandó megadni a politikai jogot. Tehát ismét itt van a nemzetköziség és a hazafiatlanság vádja

Nézzük csak, vajjon a szociálisták

feltétlenül egy a hazafiatlansággal? Vajjon internacionalizmus, hazátlanság és hazafiatlanság egy fogalom-e?

Lássuk mindenekeelőtt a hazátlanságot.

Bizony a magyar munkásoknak túlnyomó része hazátlan. De ezt a hazátlanságot nem lehet, nem szabad az arcukba vágni Mert hazátlanságuknak nem ők maguk az okai, hanem a mai társadalmi rend. A munkásra éppen úgy ránehezednek a haza iránti kötelezettségek, mint bármely gazdag polgár, avagy arisztokrata vállaíra. Ha egészséges, le kell rónia a véradót. Ha iszik, ha eszik, ha dohányzik, ha szűk lakását apró mécsesével megvilágítja le kell rónia a közvetett adóját. Ha csak egyetlen mód van rá, úgy hozzá kell járulnia közvetlenül is úgy az állami, mint a városi közterhekhez.

Ezzel szemben nincsen neki joga szavazatával hozzá szólani az ország dolgához. De sőt odahaza a szűkebb hazájában, a városban sem választhat képviselőt a törvényhatósági bizottságba. A munkásnak csak kötelességei vannak, de jogai nincsenek.

Nos hát hibás-e a munkás azért a hazátlanságáért? Ez nem az ő, hanem a magyar társadalom hibája, nem, nem hibája, hanem szégyene ez.

A nemzetköziség és a hazafiatlanság meg éppen nem vonható egy kalap alá.

Nem azért nemzetközi a szociálisták, hogy ezzel megtagadja a hazát, ha nem azért, hogy a világ munkásai szolidaritást vállalhassanak. És erre az egybeolvadásra, erre az összetartozandóságra nagy szüksége van a munkásságnak a létért való küzdelemben.

A munkás világnak a leghathatósabb, legerősebb fegyvere a bérharc, vagy mondjuk ki egyenesen és őszintén, a sztrájk. Ezt a fegyvert az önmaguk létérdekeiben kell minél erősebbé kovácsolni. Azok az apró sztrájkocskák, amelyeket végig csinálnak a kisiparosokkal szemben, akinek a helyzete ma már sokkal nehezebb, mint a munkásé, a sztrájk kérdésénél szóba sem jöhetnek.

A nagy tőke, a nagy ipar, ez az ellenség, ez ellen küzd a munkásvilág, ez ellen kell a szociálistáknak a sztrájk és ennek megerősítésére a nemzetköziség. A munkás, amellet, hogy a nemzetközi szociáldemokráciának híve, lehet jó hazafi. Bizonyítja ezt az állítást éppen Csizmadia Sándor, a kubikos munkásból lett nagytehetségű költő.

A nemzetközi szolidaritásra azért van a szociálistáknak szüksége, hogy ha teszem azt egy budapesti nagy iparvállalatnál kiüt a munkás sztrájk, támogassák őket az összes külföldi munkásszervezetek. Nem anyagi támogatást értünk ez alatt, hanem egyebet. A berlini, a bécsi, a párisi, szóval Európa minden szervezett munkása tartózkodik sztrájk idején Budapestre jönni munkát keresni, ha mindjárt munka nélkül is áll és viszont ugyan így jár el a magyar munkás is. Ezért van szüksége a szociálistáknak a nemzetköziségre.

A hazafiatlanság vádja ellen különben nem is igen kell megvédenünk a szociálistákat. Olvassuk el írásaikat. Mindenütt azt kiáltják: Adjatok jogot és hazát a hazán belül. Jogot kérünk és a hazából részt követelünk.

Végül még egy megjegyzést: A magyarországi szociálisták ideálja Petőfi Sándor és Táncsics Mihály. Ugy véljük, akinek a magyar szabadság lánglelkű költője Petőfi és a magyar hazafiság mintaképe Táncsics az ideálja, nem lehet hazafiatlan.

Fodor Károly.

HIREK.

Kinevezés. A király Dr. Fischer Frigyes kir. ítélőtáblai jegyzőt a szabadkai kir. törvényszékhez albiróvá nevezte ki.

Eljegyzés. Fendrich Sándor a Hecht Lipót budapesti cég bajai fióktelepének vezetője ma tartja kézfogóját Gutfreund Aranka úrhölgygyel, Gutfreund Izsák nyirbátori terménykereskedő szép és kedves leányával.

Rendkívüli közgyűlés. Baja város törvényhatósági bizottsága folyó évi február hó 8-ik napján délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyedüli tárgya: A nagym. m. kir. Belügyministeriumnak leirata az állami csendőrség behozatala tárgyában.

Áthelyezés. A m. kir. igazságügyminiszter Demeter János szabadkai kir. járásbírósi aljegyzőt a szabadkai kir. törvényszékhez, Józsa Benedek szabadkai kir. törvényszéki aljegyzőt a szabadkai kir. járásbíróshoz helyezte át.

Uj vizsgálóbíró. Az igazságügyminiszter Salánki József, eddigi helyettesített vizsgálóbíró a szabadkai kir. törvényszék területére állandó vizsgálóbíróvá nevezte ki. — Helyettese Piri Sándor törvényszéki bíró lett.

Tanári áthelyezés. Benkő Pál a bajai állami tanítóképző intézet gazdasági tanára, ugyanezen minőségben Szepsi-Szent-Györgyre helyeztetett át.

Tisztviselők egylete volt városunkban alakulóban és f. évi január 31-én össze is gyűltek mintegy 10—15-en a Nemzeti szállodában szervezkedésre. Minthogy azonban az egyesület alapítói semmiféle határozott programot kifejteni nem tudtak, az értekezlet és ezzel úgy hisszük maga az egész actio eredménytelenül oszlott széjjel.

A Duna—Tisza csatorna. Mint értesülünk a Duna—Tisza csatorna mielőbb leendő megvalósítása érdekében egy nagy küldöttség tiszteleg e hó 5-én és 6-án a magyar kormány tagjainál. A küldöttség tagjai az érdekelt megyék vezérferfiái lesznek.

Italmérők figyelmébe. A másodfoku italmérési illeték felszólamlási bizottsága e hó 4-én délután fél három órakor tartott meg tárgyalásait Baján a városházán.

Főolvasás a felnőtteknek. Folyó hó 7-én, d. u. 3 órakor a józsefvárosi iskolában Lissák János, néptanító főolvasást tart. Tárgya: »Bede Anna tartozása« Mikszáth Kálmántól, továbbá »A piros bugyelláris« és »A szegény asszony buzája« Benedek Elektől.

A Polgári olvasó egylet közvacsorával egybekötött táncvigalma f. hó 1-én zajlott le a Bárány szálló gyönyörűen díszített nagytermében, mely ezuttal — hosszú idők óta most először — a bajai társadalom minden rétegét képviselő nagyszámú közönséget fogadott magába. Örvendetes jelenség! Együttal bizonyossága annak, hogy az ügyes vezetés és rendezés mindig eltudja háritani azokat a korlátokat, melyek közönségünk között csak képzeletben vannak meg, de a melyeket inkább az előítéletek, mint a szándékosság szoktak felállítani.

A jó hangulat előidézésére nagy súlylyal bírt a rendezésnek az az avatottsága, mely a táncvigalmat megelőzőleg előbb a fehér asztalokhoz közös vacsorára hívta együvé a mulatni vágyókat, akiket a felszolgáló szép lányok, szép asszonyok szorgoskodó kínálata ugyancsak hamarosan jó kedvre hangolt.

ügy, hogy már tíz óra tájban, — amikor a tánc kezdetét vette, — vig hangulatban lejtettek a párok egész a hajnali órákig.

Ez a multság, mely méltán állítható fel társadalmi szempontból mintaképül, egyike volt az idei farsang legsikerültebb estélyeinek.

Kereskedő ifjak multsága. A bajai kereskedő ifjak egylete, mint már jeleztük, f. hó 27-én rendezte ez évi nagyszabású táncvivalommal egybekötött hangversenyét, a melyen közre fognak működni Csillag Teréz a Nemzeti színház nagynevű művésznője, Dayka Balázs a Népszínház és Schwaiger Márton a m. kir. Operaház művésze. A multság iránt városszerte nagy érdeklődés nyilatkozik meg.

A bajai kath. főgimnázium 1904. évi február hó 8-án az intézet tornatermében Rákóczi-ünnepélyt rendez, melyre tisztelettel meghívja az Igazgatóság a t. közönséget. Kezdeté pontban délután 4 órakor. Műsor: 1. »Rákóczi nyitány.« Zenéjét szerette Kéler B. Előadja: a főgimnázium zenekara. 2. »Ünnepi beszéd.« Tartja: dr. Dombi Márk tanár. 3. »Rákóczi kesergője.« Régi magyar dal 1711-ből. Előadja: a főgimnázium ének- és zenekara. 4. »Rákóczi induló.« Irta Farkas Imre. Előadja az ének- és zenekar kísérete mellett: Posta S. VI. o. t. 5. »Kuruc dalok.« Előadja: a főgimnázium ének- és zenekara. 6. »Magyar szerenád.« Az Ocskay brigádrosból. Előadja: Hegedűs E. VII. o. t. (klarinét), Bernhart S. VI. o. t. (hegedű), Tomcsányi I. VI. o. t. (viola), Wiesel E. VI. o. t. (hegedű), Bachrach L. III. o. t. (zongora), Koncz I. I. o. t. (gordonka). 7. »A Rákóczi-levelek olvasásakor.« Irta Lampérth Géza. Előadja: Rohrböck F. V. o. t. 8. »Insurgensek riadója.« Előadja: a főgimnázium ének- és zenekara.

Meghívó. A bajai ipartestület saját házalapja javára 1904 február hó 15-én hétfőn este 8 órakor saját házában zártkörű batyu-bált rendez, a melyre mindazokat, a kik január hó 23-án tartott táncestélyünkre meghívót kaptak, tisztelettel meghívja a *Rendezőség*. Belépti jegy férfiaknak 2 kor. 40 fillér, nőknek 1 kor. 20 fillér. — Bor és szikvizről gondoskodva lesz. — Felülfizetéseket hálásan megköszönnek.

Jótekonyság. Práger testvérek a bajai ipartestületnek egy házrészjegyet ajándékoztak, mely adományért fogadják az ipartestület nevében köszönetemet. Czernay Imre ipt. elnök.

Beszámoló ünnepe lesz legközelebb f. hó 7-én a szomszédos Baja-Szentistván község derék választópolgárainak. Közkedveltségű és nagy népszerűségnek örvendő függetlenségi és 48-as párti képviselőjük Pozsgai Miklós, több képviselő, közöttük dr. Rajk Aladár városunk képviselőjének kíséretében reggeli 7 órai vonattal Bajára érkezik és délután Szent-Istvánon beszámolót tart. A beszámolón a bajai függetlenségi párt is képviselteti magát.

Halálozás. A felsővárosiak egy népszerű embere tért január 30-án örök nyugalomra. Kozacek Ernő pékmester halt meg életének ötvennyolcadik évében. Mindenki ismerte és szerette a József-város e derék polgárát. 1901. évben törvhatósági tagnak választott meg a Józsefvárosi kerületben, közben betegsége miatt lemondott. A bajai függetlenségi és 48-as Kossuth-párt tántoríthatatlan hívét vesztette el Kozacekben.

Névmagyarosítások. A névmagyarosítási akciónak már megvan a hivatalos lapban is nyoma. Ma a következőket olvassuk: Ifjú Schrinner Gyula bajai lakos Surányira, Burkovics Gyula valamint kiskoru Pál és Péter nevű fiai Rónaira, kiskoru Spitzer Miksa bajai lakos Szemerére, kiskoru Reichenberg Illés bajai lakos Révészre, Liebhauser József, valamint kiskoru Éva, József, Ilona és István gyermekei Ligetire, Hirsch Mihály, valamint Julia és Károly nevű gyermekei Füredire, Rosenbaum Sándor, valamint kiskoru Imre fia Rózsára változtatták nevüket a belügyminiszter engedélyével.

A bajai polgári olvasó egylet által 1904. évi február hó 1-én közvacsorával egybekötött táncmultság alkalmával a következők voltak szívesek felülfizetni: Dr. Rajk Aladár 20 kor., Drescher Lajos 10 kor., Drescher Gyula 8 kor., Dr. Koller Imre 6 kor., Mikolits Ignác, Ertl József, Müller József, Wunderlich József, Zweig Mór, Reich Farkas fiai 5—5 kor., Preimájer Pál, Reich Bernátné, Reich Vidor 4—4 kor., Reich Salamon, Weidinger Dezső 3—3 kor., özv. Horváth Lajosné, Piukovics Antal, Károlyi Ferenczné, Pintér Ferenc, Lengyel Girk Teréz, Latinovits Lajos, Milassevits Antal, Szabó Sámuel, Nánay Lajos, Novoth István, Bitterman Károly, Mihitsch Józsefné, Schmidt Ferenc, Dr. Kelemen József, Goldreich József, Dervaderich Illés, Kazal József, Tinusz Károly, Dr. Bérczi Albert, Dr. Valentin Emil, Allaga István, Nagy Péter, Ozvald István, Pollák Lajos, Schlieser Miksa, ifj. Cserba György, Nánay Aurél, Klauber Salamon 2—2 kor., Szobotka Rezső, Loncsek József, Schwarz N. 1—1 kor.

A „Bajai Róm. Kath. Legényegylet” 1904. évi február hó 14-én (vasárnap) a »Báránny Szálloda« nagytermében színielőadással egybekötött jótékonycélú zártkörű táncvivalmat rendez, melyre a t. közönséget tisztelettel meghívja az egyleti előljáróság. Kezdeté este 8 órakor. Belépti jegyek előreváltva az első 5 számozott sorban 2 kor., a következő 5 sorban 1 kor. 60 fill., a többi számozott sorban 1 kor. 20 fill., Földszinti állóhely 1 kor. Karzati jegy 60 fillér. — Az esti pénztárnál bármely hely 40 fillérral több. Jegyek előre válthatók: Eckert Gyula úr üzletében és az egyházi elnöknel. Felülfizetéseket hálával fogadják és hirtapilag nyugtáznak. A főpróbára csak 20 filléres belépti jeggyel lehet bemenni. Műsor: »Tarka madár.« Hoffer Károlytól. Éneklő Vilhelm Károly karnagy úr vezetése mellett az egyleti dalárda. »A tót leány.« Eredeti népszínmű dalokkal 3 felvonásban. Irta: Almási Tihamér. Zenéjét szerző: Serly Lajos. Személyek: Gyarmati János, jó módú gazdaember Varga Lajos. Örzse, a felesége Laforsch Mariska k. a. Bandi, a fiuk László Károly, Máthé Julis, elárvult közeli rokonuk és gyámleányuk Borsódi Mariska k. a. Kospál uradalmi állatorvos Pastrovics József. Lipták, a tótok felügyelője Ösztereicher Antal. Sári, a felesége Babolcsai Irén k. a. Ötös Mária, javasasszony Weress Ilona úrnő. Brbolya, a tót summások vezetője Eckert Gyula úr. Hanka, a leánya Gurics Jolán k. a. Misó, tót legény Wolf József. Csendbiztos Kitanity Imre. Deres, kisbíró Bodor István. Csobor, parasztleány Manhold Dezső. Rigó Matyi, kis póstás Schmidt Imre. Panni, szolgáló Gyarmathyéknál Novák Anna k. a. Száli, csaplárleány Katits Teréz k. a. 1-ső parasztleány Komlósi Katinka k. a. 2-ik parasztleány Pál Teréz k. a. A falu népe. Tót summások.

Agyagipari tanfolyam. A bajai ipartestületnél az agyagipari szaktanfolyam csütörtökön megnyitott, amelyen 18 bajai fazekas és agyagiparos vesz részt. A tanfolyam Adamek Ottó műhelyében tartatik meg. Az agyagipari tanfolyamot Nagy Sándor a budapesti agyagipari szakiskola vezetője vezeti.

A városi hivatalos hirdetések és a helyi sajtó. A városi hivatalos hirdetések eddig tudvalevőleg csakis a »Bajai Közlöny«-ben jelentek meg. A városi tanács, — igen helyesen — most akként intézkedett, hogy a hivatalos hirdetések felvényként mindig más és más lap kapja. Így folyó évi június hó végeig tovább a »Bajai Közlöny«-ben, a második félévben a »Bajai Hírlap«-ban, 1905. első félévben pedig a mi lapunkban (és így tovább) fognak e hirdetések megjelenni.

Lopás. Mult hó 17-én alaposan megdézsmálták *Deutsch* Mátyás szállodásnak szaradás végett kiterített ruhaneműit. A tettest e hó 3-án a rendőrség kinyomozta *Asztalos* Mari sükösi cselédleány személyében.

A bajai színházi bizottság f. hó 4-én ülést tartott, melyen Pesti Ihsz Lajos ama kérvényével foglalkozott, melyben az 1904-iki bajai színi évad megállapítását kéri. Kérelme, tekintettel arra, hogy a »Báránny Szálló« valószínűleg lebontás alá kerül, ez idő szerint nem volt teljesíthető.

A bajai színház építése mégis csak halad előre valamelyest. F. hó 5-én ugyanis ifj. *Bobula* János budapesti műépítész Baján járt és több a színházépítésre alkalmas helyen méreteket eszközölt.

Tűz. Csütörtökön reggel 8 óra tájban kigyullat a Nemzeti Szálló tőszomszédságában lévő jelenleg Ellő Miklós vendéglős által bérben birt ház tetőzete. A tűz úgy támadt, hogy a gerenda a vendéglő kéményétől tüzet fogott. Nagyobb baj szerencsére nem történt, mert a tűzoltóság *Stein* József osztályparancsnok vezetésével csakhamar a vész színhelyén termett, így sikerült a tűz tovább terjedését megakadályozni.

Öngyilkossági kísérlet. Öngyilkossági kísérletet követett el egy iparossegéd, aki csak alig néhány hónapja, hogy megnősült. *Vabel* István kőműves néhány nap előtt a Király-féle téglatelepen öngyilkosságot akart elkövetni. Egy forgópisztolylyal bal halántékába egy golyót, bal mellébe pedig két golyót röpitett. Az öngyilkossági kísérlet hírére kiszállott a helyszínére dr. Beczásy Gyula rendőrorvos s kérdésére a szerencsétlen fiatal ember minden felvilágosítást megtagadott. *Vabelt* beszállították a városi kózkórházba, ahol most ápolják. Sérülései nem életveszélyesek és így felgyógyulása bizonyos. Minthogy minden felvilágosítást megtagad, az ok ismeretlen marad.

A sógor büntette. Dóra János jankováci szabó folyó hó 2-án este összekülönbözött a feleségével. Az összekülönbözésnek szemtanuja volt Raszik Mihály, Dóra Jánosnak sógora is. Meglehet, hogy nővérét akarta partolni, de tény az, hogy ő is belekeveredett a civakodásba, amiért azután Dóra János ellene fordult. Végezetül annyira elmérgesedett a veszekedés, hogy Raszik revolveréből háromszor rálőtt sógorára. A három lövés közül az egyik Dórát hasba találta s életveszélyesen megsebesítette. Az életveszélyesen megsebesült embert beszállították Jankovácraól a szabadkai Mária Valéria kózkórházba.

Az emberirtó asszony. Szenzációs bűncselekményt derített föl f. hó 3-án a szabadkai rendőrség. Kézre kerítette *Bienenstock* Kálmánét, aki az emberfiókok pusztításában találta örömet és busás jövedelmi forrását. Az aranyláncos hölgy néven ismerték a tudós bába-asszonyt, akinek ténykedése már évek óta nyilvánvaló volt, úgy, hogy már egészen nyilvánosan tárgyalták azokat a szerelmi kalandokat, egyrészt amelyek budoárjában történtek — másrészt mindenki hallott, mindenki tudott a hirhedt emberirtóról egy-egy esetet. A vizsgálatot két napja László Géza alkaptány vezeti. És már hétfőn este annyi adat volt a kapitány kezében,* hogy *Bienenstock* német letartóztatta. A hurokra került kerítőnő azonban a tagadásnál maradt és tagadásban van most is, — holott kítűnt csakhamar, hogy nem kevesebb, mint körülbelül 40 esetben az eljárás is megindítható lesz ellene. Az egyik esetben a bűntárs maga beismerő vallomást tett, azonkívül kítűnt, hogy a tanuk egész sorát megvesztegetni akarta és mindazokat, akik dolgáról valamit tudnak, pénzzel elhallgattatni igyekezett.

Visszatérő sokacok. Országos feltűnést keltett néhány évvel ezelőtt a bácsmezei szántovai eset. Ott tudvalevőleg valamely kicsinyes konfliktus miatt nem kevesebb, mint 750 sokac család tért át a római katolikus vallásról a görögkeleti szerb vallásra. Most, mint értesülünk, egyre sűrűbben jelentkeznek a hitehagyottak a visszatérés céljából. Magyar nemzeti szempontból is örvendetes jelenség ez.

Az Isten büntetése. *Balogh Kiss* János 75 éves, agg ember, szeremlei lakos, állt az esküdtbíróság előtt azzal vádolva, hogy megölte a fiát. *Balogh Kiss* János nagyon vagyonos ember volt. Köztiszteltben s közbecsü-

lésben állt. Csak fia János vétett ellene. Hogy bűnös szenvedélyeit kielégíthesse, ütéssel, kínzással kényszerítette atyját, hogy az vagyonát ráírassa. Mikor végre a vagyon fölött rendelkezhetett, a dorbézolásra adta a fejét. Szendélyének áldozva, majdnem az egész vagyont eltékozolta, édes atyját elűzte a háztól, úgy hogy a szegény öreg koldulással volt kénytelen életét tengetni. A falu számalommal nézte a becsületes agg atya kétségbeejtő sorát, s a fiút arra kényszerítette, hogy fogadja vissza atyját. A kényszernek engedni kellett, vissza fogadta ugyan atyját, de csak a padláson tűrte meg. A falu lakosságának megvetése azonban bűnös szenvedélyeinek elhagyására már nem bírta kényszeríteni. Folytatta az iszákosságot. Egy alkalommal, nem lévén pénze, három zsákot töltött meg kukoricával s öreg atyjának megparancsolta, hogy vigye el ahhoz, akinek eladta s hozza el neki a pénzt. Az öreg ezt kereken megtagadta. A galád fiu most vak dühében édes atyjának rontott, a földhöz verte, s lábaival rugdosta, több sérülést is ejtven édes atya testén. Végre is maga vitte el a kukoricát s addig haza sem jött, míg az árán holt részegre nem itta magát. A kegyetlenül megkínzott apa lelkében megfogamzott az elhatározás, hogy megöli a fiát. Mikor ez részegen hazajött, betántorgott a konyhába, ledőlt a lócára s ott aludt el. Az öreg ekkor fejszével a kezében, belopódzott a fiához s négy ütéssel összeroncsolta a koponyáját úgy, hogy sebeiben másfél óra múlva meg is halt. Ezért került a napokban az öreg az esküdtbiróság elé. A tanúk a leggaládabb embernek jellemezték a megölt fiút s nyíltan vallották, hogy az egész Szeremle Isten büntetésének minősítette az atya tettét. Az esküdtek az eljárás befejeztével nem bűnösnek mondták ki az agg embert, mire a törvényszék felmentő ítéletet hozott.

Hölgyek öröme! Legjobb szer az egész világon a bajai Dr. Lehman arckenőcs, mely pár napi használat után megifjítja az arcbőrt eltávolít redőket, szeplőt, májfoltot, bőratkát (Mitesser.) Egy tégely ára 1 korona, csak nevem és arcképpemmel ellátott tégelyt fogadjunk el! **Gyarmati Emil** városi gyógyszerháza a Szent-Háromsághoz Baján.

SZERKESZTŐI ÜZENET.

Nem bálozó. Jövő számban közöljük. Kérünk többet is.

Köszönet nyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejthetlen férjem illetőleg bányánk gyászos elhunytá alkalmából bennünket jóleső részvétük nyilvánításával, illetőleg a temetésen való megjelenésük által fájdalunkat csillapítani szivesek voltak, ez uton mondunk hálás köszönetet.

özv. Kozacsek Ernőné
és sógorai.

NYILT-TÉR.

Ezen rovat alatt közöltékért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.

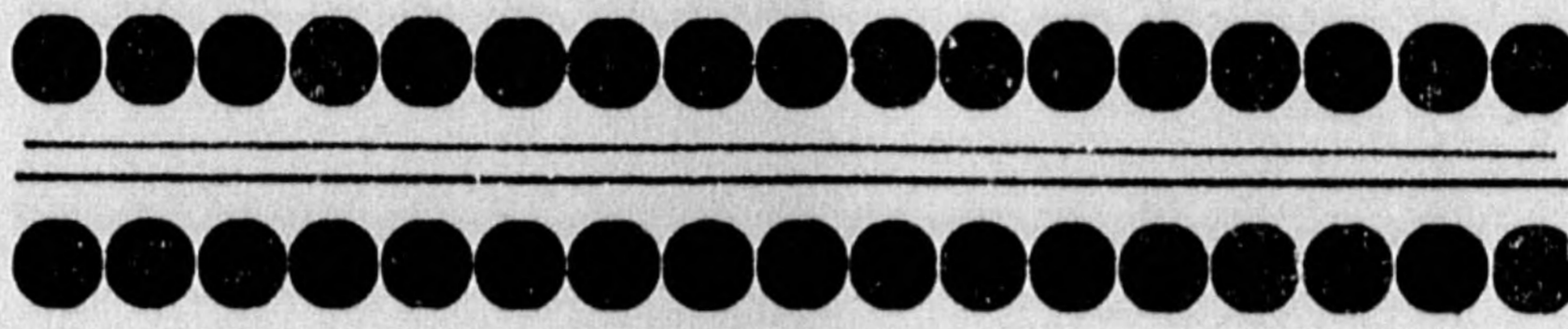
Alulírott van szerencsém a t. c. közönség figyelmét felhívni arra a körülményre, miszerint **házak és földek vételét és eladását** valamint bérbevételét és bérbeadását közvetítem. Bártorkodom a t. közönségnek e tekintetben szolgálataimat felajánlani.

Megjegyezni kívánom, hogy megbízatásaimat a legmesszebbmenő pontossággal szoktam elintézni, minél fogva tisztelettel kérem a t. közönséget, hogy szolgálataimat igénybe venni méltóztassék

kiváló tisztelettel

Taubner Fülöp

4-2

Jó karban levő SZŐLLŐ

(a vancagai dűlőben) **eladó.** Bővebb felvilágosítással szolgál: **özv. Gludovátz Ferenczné.** (Gróf Zichy Bódog-utca.)

3-2

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, miszerint folyó évi január 15-én **Baján, Tóth Kálmán-tér 6. szám alatt**

hangszer-üzletet és javító-műhelyt

nyitottam, melyben mindennemű vonós, fa- és rézfúvó hangszerek kaphatók, valamint bármily rossz állapotban lévő hangszerek akkép javíttatnak meg, hogy azok nemcsak külsejükre, hanem hangjukra nézve is megtartják eredetiségüket.

Azonkívül nálam a különböző hangszerekhez tartozó kellékek, valamint mindennemű bel- és külföldi, úgyszintén saját gyártmányú fonott húrok a legjutányosabb árban kaphatók.

Becsés pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

WIHNALEK FERENCZ,

mű-hangszer-készítő.

3-3

Gyár: NYERGES-ÚJFALU (Esztergom m.) Sürgöncím: Eternit Budapest. Telefon 12-92. Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső Ausztria.)

ETERNIT-PALA

AZBESZT-CEMENT-PALA

HATSCHEK LAJOS SZAB.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS BUDAPEST, VI., Andrássy-út 33.

12-1

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsirakomány. — Kérjen ismertetést.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség b. tudomására juttatni, hogy az eddig a Juray-féle házban volt

cipő-kereskedésemet

a vele tőzsomszédos, ezelőtt Wagner Antal könyvkereskedő által bírt üzlet-helyiségbe helyeztem át Kereskedésemet ezzel az alkalommal úgy férfi, mint női-divat áru-cikkkel, nemkülönben rövid-árúkkal bővítettem ki, s így abban a helyzetben vagyok, hogy a t. című közönségnek e tekintetben is szolgálatára állhatok.

További szíves pártfogásért esedezve, maradtam kitűnő tisztelettel

Mittler Izidor.

3-3

5 koronáért

küldök 4 és fél kiló (kb. 50 db) kevésbé megsérült — finom, enyhe

pipere-szappant

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, jászmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előleges beküldése esetén vagy utánvétellel küldi

Denker J. Hernád-u. 54.

10-5

**Egy háztartási mérleg
ingyen!**

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét túlhalmozott raktáromból világhírű kiválóságukért általánosan kedvelt

mexikói ezüst árúimat

és pedig:

- 6 darab mexikói ezüst asztali kést,
- 6 » » » evővillát,
- 6 » » » evőkanalat,
- 12 » » » kávéskanalat,
- 6 » kiváló desszertkést,
- 6 » » desszertvillát,
- 1 » mex. ezüst levesmerítő kanalat,
- 1 » » » tejmerítőt,
- 2 » eleg. szalon asztali gyertyatartót

46 darab összesen csak 6 frt 50 krajcár.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomképen egy szavatosság mellett pontosan működő 12¹/₂ kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségéért 23 évi jótállást vállalok.

Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén, vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

Denker József
központi forgalmi áruháza
BUDAPEST, Hernád-u. 54. 10-4

3 frt 40 kr.

utánvétellel egy vég szépebbégi vászon, 6 teljes férfi vagy női ingre 90 cm. széles kitűnő minőségben, 5 évi jótállással, — számos elismerés.

4 frt 50 kr.

utánvétellel egy elegáns férfi öltönyre 3 mtr divatos szövet egy elegáns férfi öltönyre tetszés szerinti színben kapható DENKER JÓZSEF-nél BUDAPEST. VII., Hernád-u. 54. 10-5

Damjanits (Rév) utca 7-ik sz.

külön lakó-ház

==== május 1-re kiadó. ====

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a bajai kórház felépítése után — hol mint főpallér az építést vezettem — állandó lakásomat **Bajára** helyeztem.

Elvállalom úgy helyben, mint vidéken az **új épületek építését, régiak javítását és átalakítását**, valamint **föld-kiméréseket** és az **építési szakmába vágó minden munkát** kedvező árak mellett, ép úgy pontos tervrajzok és költségvetések elkészítését.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradtam kiváló

tisztelettel

Reinhárdt Mátyás,

képesített kőműves mester.

Lakásom: Rókus-utca 6. szám.

Feltűnő ujdonság!

DELICE

— Minden hirdetés felesleges.

A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szihat

Legjobb valódi francia **szivarkapapír** és **szivarkahüvely** kapható az ország minden különlegességi árúdjában.

Hirdetések

felvételnek

a kiadó-

hivatalban.

● — ● Pártoljuk a honi ipart! ● — ●

A legjobb

Író ténták „STELLA“ védjeggyel

Másolható ténták „STELLA“ „

Színes ténták „STELLA“ „

Tusoldat „STELLA“ védjeggyel

készülnek a „STELLA“ vegyészeti gyárban

— B U D A P E S T E N. —

Főraktár:

Ifj. WAGNER ANTAL papirkereskedésében

— ● B A J A. ● — 52-36

● — ● Pártoljuk a honi ipart! ● — ●

Pártoljuk a magyar ipar termékeit!

Pártoljuk a honi gyártmányokat!